

Socialnämnden

Protokollsutdrag 2025-12-02

§ 237 Svar på remiss - Betänkandet Nya regler om arv och testamente

Diarienummer: SN/2025:78

Socialnämndens beslut

Socialnämnden har tagit del av betänkandet Nya regler om arv och testamente (SOU 2025:91) och översänder de synpunkter som framgår av ”Remissvar över betänkandet Nya regler om arv och testamente - Ju2025/01730”, daterad 2025-11-27, som kommunens yttrande till Justitiedepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Eda kommun har mottagit betänkandet Nya regler om arv och testamente (SOU 2025:91). Betänkandet har överlämnats till överförmyndarverksamheten Arvika-Eda för synpunkter. Sammanfattningsvis bedöms att förslagen i betänkandet kan medföra behov av ökade resurser till handläggning, utbildning och utveckling av stöd för ställföreträdare. Förslagen kommer att medföra ett ökat behov av ställföreträdare, vilket blir en utmaning avseende rekrytering där det redan idag är ett ansträngt läge. Ett ökat antal ställföreträdarskap med högre svårighetsgrad får även antas komma att påverka kommunens kostnader för arvoden till ställföreträdare, samt utbildning och stöd till ställföreträdare. I vissa fall kan det komma att krävas ställföreträdare med specialkunskaper, vilket kommer att innebära högre kostnader för arvoden.

Beslutsunderlag

Kommunledningsstabens tjänsteskrivelse 2025-11-27

Remissvar över betänkandet Nya regler om arv och testamente – Ju2025/01730, 2025-11-27

Remiss - Betänkandet Nya regler om arv och testamente - Ju2025/01730

Beslutet skickas till

För kännedom

Justitiedepartementet

För åtgärd

-

Datum: 2025-11-27

Diarienummer: Ju2025/01730

Remissvar över betänkandet Nya regler om arv och testamente (SOU 2025:91)

Sammanfattning

Eda kommun bedömer att förslagen i betänkandet kan medföra behov av ökade resurser till handläggning, utbildning och utveckling av stöd för ställföreträdare. Förslagen kommer att medföra ett ökat behov av ställföreträdare, vilket blir en utmaning avseende rekrytering där det redan idag är ett ansträngt läge. Ett ökat antal ställföreträdarskap med högre svårighetsgrad får även antas komma att påverka kommunens kostnader för arvoden till ställföreträdare, samt utbildning och stöd till ställföreträdare. I vissa fall kan det komma att krävas ställföreträdare med specialkunskaper, vilket kommer att innebära högre kostnader för arvoden.

Arvsrätt för kusiner

Arvsrätt för kusiner skulle innebära en större komplexitet i förvaltningen av dödsbon, vilket kommer att ställa högre krav på kompetens hos både överförmyndare och ställföreträdare för att säkerställa att huvudmännens intressen tas tillvara på ett rättssäkert sätt.

Ärenden rörande dödsbon kommer att bli mer utredningskrävande och därmed ta längre tid, särskilt i fall med internationell anknytning då det normalt saknas information om relationer i folkbokföringen.

Fler arvingar kommer att innebära fler intressen att bevaka. Antalet dödsboärenden hos överförmyndaren kommer därmed troligen att öka.

Arvsrätt för kusiner kommer sannolikt att innebära ett ökat behov av gode män för bortavarande enligt 11 kap 3 § föräldrabalken och troligtvis även ökat behov av ställföreträdare på grund av jäv enligt 11 kap 2 § föräldrabalken.

Arvsavståenden

Förslaget om att stärka skyddet för efterlevande sambor genom möjlighet till arvsavstående innefattar att överförmyndaren ska lämna sitt samtycke. Det är av vikt att det finns tydliga motivtexter som stöd för tillämpning av reglerna, för att säkerställa att de underårigas intressen tillvaratas på bästa sätt.

Förslaget kan komma att medföra att antal jävssituationer ökar och att fler gode män enligt 1 kap 2 § föräldrabalken kommer att behöva anordnas.

Förslaget kommer att medföra fler situationer där efterarv är aktuellt.

Testamenteregister

Överförmyndarverksamheten bör få behörighet att söka i registret i samband med pågående ärenden för att på bästa sätt utöva tillsyn av ställföreträdare som bevakar huvudmäns rätt i dödsbon.

Registrering av testamenten bör vara obligatoriskt på samma sätt som för digitala testamenten.

I detta ärende har socialnämnden, Eda kommun, beslutat. Överförmyndarenheten Arvika-Eda har berett ärendet.